

Balıkesir'in
Tek
Ulusal
Dergisi

DİL NEHRİ ŞİİR ÖZEL SAYISI

★★★★★★★★

EDEBİYATIMIZIN
EN KAPSAMLI
ŞİİR ÖZEL SAYISI

Âba Müslim Çelik Ali Özgür Özkarcı
Ahmet Uysal Filiz Kalkışım Çolak
Bülent Güldal Ayfer Yurdakul
Ertaç Uzunyol Cengiz Şenol
Hasan Çelikkol Gazanfer Yüksel
Senem Gökel Hilmi Haşal
Yavuz Özdem Dilek Bayram
Can Taşan Betül Tarıman
Furkan Çirkin Çağan Ferin
Muzaffer Keten Hayrettin Geçkin
Serkan Doğan Mücahit Aygören
Walt Whitman/ Memet Fuat
Yunus Karakoyun
Sappho/ Orhan Veli, Azra Erhat
Burcu Türker Cemil Er
Gülsüm Işıldar Mine Ömer
Müzeyyen Atvur
Robert Frost/ Serkan Doğan
İsa Hacıhasanoğlu
Volkan Hacıoğlu Levent Karataş
Metin Cengiz Musa Öz
Rıdvan Yıldız

★★★★★★★★

+Görseller: Abdullah Kasap, Alp Altundal, Hasan Çelikkol, Mücahit Aygören

★★★★★★★★★★

Şehir Destekçileri

Edremit Körfezi/Bülent Güldal

Bandırma/Muzaffer Keten

**Bursa/Hilmi Haşal, Fehmi Enginalp,
Nuri Demirci, Abdullah Kasap**

**İstanbul/Levent Karataş,
Cansaran Kızıltaş, Burak Bayülgen**

Ankara/ Gülşen Ersan, Aslı Karataş

İzmir /Günnur Berber

Antalya/Nadir Demir

Aydın/Özlem Çallı

Samsun/Cengiz Şenol

İngiltere/Furkan Çirkin

★★★★★★★★★★

Çağdaş Sanatı ve Uygarlığı;

Basılı Dergi Alımı,

Reklam, Bağış ile Destekleyin:

KİŞİSEL DEĞİL, DİL NEHRİ DERGİ HESABI:

İş Bankası 88 0006 4000 0012 1010 4336 99

Gönderi ve iletişim adresi:

mucahit-aygoren@dilnehri.com

★★★★★★★★★★

KÜNYE

Sahibi, Yayın Yönetmeni,
Editörü, Tasarımcısı,
Her Bi Şeyi

Mücahit Aygören

★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★

Destek Kurulu

Hilmi Haşal
Hülya Soyşekerci
Volkan Hacıoğlu
Barış Erdoğan
Bülent Güldal
Levent Karataş
Muzaffer Keten
Abdullah Kasap
Furkan Çirkin
Cansaran Kızıltaş
Gülşen Ersan
Nadir Demir

★★★★★★★★★★

Şehir destekçilerimiz dergimizi

özellikle o yöredeki

edebiyatseverlere tanıtan

kişilerdir. Her hakkı saklıdır.

Yapıtların sorumluluğu sahibine

aittir. Reklam bulanlara

isterlerse yüzde 30 pay verilir.

Kaynak gösterilip alıntı

yapılabilir.

Kaynak gösterilmeyen görseller

Pinterest'ten alınmıştır.

2025 Kasım-Aralık

12-13 Birleşik Sayı

Kirpiye Mesafeli

Kirpiye mesafeli olduğunu söylüyorlar,
bir husumet mi var?

Kirpiler kıştırılınca ancak muhalif olabilirler.
Bakın, bu yüzden olabilir.
Onlar konformisttirler çünkü dillerin sivriliğinden haz duyarlar.
Egosantriklerdir, konforlu itirazcılardır da diyebiliriz
Oysa biz köstebekler öyle değiliz.
Biz “harekete” bakarız, bazen yönetilmekten
Bile hoşlanabiliriz

Kirpilerle bir arada da olduk, çoğu zaman.
Hem biz böyle ayrışa ayrışa ne güzel güzelleştik.

Köstebek, Kafkaesk midir?

Hayır, kafkaesk biri değilim, umutluyum hatta.
Ama her umudunu sivrilten gibi biraz melankolik'im
Melankoli durumdan çıkmaya yarar,
bu yüzden elden bırakamam onu.
Sıçramaya yarar üstelik.
Üstünden atlanacak çok çukurlarımız var.
Bunun için melankoli olur, belki kumda oynasak kolay olurdu.
Ama öyle olmadık zaten kumsallarla ve şezlonglarla olmaz bu.
Biz, sayfiye yerlerindeki belboyuz.
Böcekse bizim kardeşimiz.
Çünkü biz böcek ve köstebek kılınmışsak,
Onlar Bizim semtimize uğramadıkları içindir.
Gettolarında yaşarız, onun için böceğiz, köstebeğiz, cardonuz
Böcek yahut Cardon fark etmiyor,
Sürünsek de entemasyonalistiz
Bizde ayrım yok!

Şiirler: Ali Özgür Özkarcı-Dikkat Köstebek Çıkabilir

YARA DALIŖI HATIRLATIYOR

Tuvalden taŖan Deniz
Ŗimale doğru boyutu
göğ sonsuzluğunu bağlıyor
biri birine
Doku, kendiliğinden boŖa dolumu
BaŖkalıđını ağırlıklı kullanır
Arkadaki dağlara, sıcak, hür
renkleri
Ŗehlâ gözlerinde cenneti âlâsı
görölür ve
Ten rengi bakirenin ünü
Gitgide Ŗairden el alır susuz
İŖbu resmi yüreğimize gömüyoruz
firça darbeleriyle...
-Bülbül acı duymaz
dalınca ötmeye
hep aynıdır Ŗarkısı
dilinde çünkü

Âba Müslim ÇELİK, Akatalpa 292

deniz gerdanlığı

bir ıvgın söyledim sana
kökleri alizarin kırmızısı
alev kızılı sağımlarından yüreğin sağanak sağanak kirpiğine kalkan

düşünde şafak ağartısı hatuncuk'ların baharı
boy boy nergis gllere ıslanan
pençesi suyu gelmiş ırmak akıntısı
uçlarında zgr tayların salgısı
sr okyanus ötesi
ah! ığlık çığlığa içinden baktığımız titreyişler çekincesi
şuramda bir gelip bir giden ilinti ki
vurdukça derinliklerimde ağlayan gözenin çıkış anını parçalayan

ah! dokusunda için için güneşlere ırpıman
boşluğunda koynun feci sızı
kucağında gecenin gün yanığı koyların açığı

kuz'larında gardenyaların hoşluğundan bir sevinç
bilmediğim yerlere dağılan
süt kesici memelerde ipeği acıyan
şıvgınlarını taneciğin yar kirpiğiyle aldatan

ah! buğusu mayıs yanılgısı
uykularıma kuş telaşı damlayan
kasıldıka uslarımı berrak perilerin sırtından bırakan
eteğinde göğün okşanan işmarı ah
cılız su şulesi
nefes nefese tomurcuğunda
kokla kokla doyamadığın ince çiy tanesi

irislerinde yakamozların kelebek etkisi
sürmelerine kumsallarımın küllerini taşıyan
gerdanlığında l köpüğü denizlerin düşüne uyanan!

Filiz Kalkışım lak

yalı apkıını

haylaz dürtülerin elma ısırığı mayhoşluğunda
sancılı rüzgarların edalı salıntısından dolar içime sevdan

akşamdan sızar sabahın alık gamzelerine safran moru
akar zerde kaymağına gl dudakların karamela eren aş

vurur henüz uçamayan kanatlarına
Özgür tayların siyah salınımlı ince tozakları
kopar şakıyan kirpiklerden
kelebeğın küllerinden dökülen yelpazesi
yağmuru zler kokuna karışan şarkılar
ıslak tohumları şebboyların
hele açmıssa fuşya dantelinin fermuarını gök
tanyelinin kızılıcık damlayan göbeğinden
sıyırmıssa gecenin eldivenlerini seher yeli

ah! ıldırımış vuslatına aklımın peri tozu

kızarmıssa koyunda gagası kuşburnuların
yağmur iseleri yuvarlanmıssa
ıslak yapraklardan aş bekleyen yavruların ağzına
yakamozların manolya sylencesinden damlamıssa dallara ay

yasemin kaçamaklarında uuklamıssa tepeciklerin eteği
altından akmıssa mavi ırmaklara lohusa bildiricınların deti

yüreğini banmış pınarlarımdan kalkmıssa
ığlıkларının sustuğı yerlerine yalı apkınları

seni sevmek tüm bunlara inan az
ısıtır uçlarına hareleri gneşlerimin
gölgesinde delinir koyaklarına aşk!

Filiz Kalkışım olak- Gelinciğın Sızısı

Mavi Aşk Korunağı

koru onu kutsal sütüvenim:

mavi göklerinle koru,

alnında köpüğün yılbırdasın

gökçe serpintin

dökülsün omuzlarından

çakıl taşları ser ıslak,

yürüdüğü yollar ışıldasın,

yaz mavisi otlarınla dokun

yüzünün aydınlığına,

büyülü ıssızlığını kat

tılsımına bürünsün harfler.

öpücükli ipeğinle

süsle gömleğini ki,

ipekten ince olsun dili,

idalı şiir ecemin;

sularından saydam olsun

söylediğı ezgiler...

Ahmet Uysal

-Eylül Ebruları-

IRAZ

uykusuzum
çoktandır sahrayı taşıdım
iki odalı evime
yüzümde mumyalanmış bir miras ile
uğunurum
ağız dalaşım rengarenk bilesin
en çok da yeşil hasmım; Iraz

kucağımda ellerin yazıp büyüttüğü
sözler
iki kapak arasında sıkışmış
açmasam kapağını
kaç oktavdan ses olur
naçarım
anlayacağın
yine sataştım kağıda mürekkebe
babamdan kalma zamanlardayım; Iraz

ömrümün hükmü yok bil
açıkça yazıyorum şuraya hiçbir imlayı iplemeden
yazgılarımdan köklerimden
kalbimde yerleşik
yaz yanığından
gitmeliyim
zamanı geldi ödünç aldığım tuzu
bırakmalıyım denizlere; Iraz

rahmime düştüğünden beri
bir dünyalığın serptiği tohumlar
kök salmadan kuytuma
kağıttan kalkanlar yap
lekemin adını ruj lekesi koy
tek bir söz olurum gayrı
biraz sasiyim; Iraz

iyice bileyledim bıçağımı
kemer burunlu delikanlılar
isli yaramı cihana hiç saydıran
günlerim ılırken
leyli gecelerde

Şiirler: Ayfer Yurdakul

TEDAVÜLDEN KALDIRILAN KIŞ

bir renk
düşmüşüm izine
hat vapurlarını önüme katıp
ismarlamışım akşam simidini
kanadımı okşayan martıya

göz hakkımın güvertesinde
sözümün ağırlığınca
azıcık mahcup
yüzüm yersiz yurtsuz
kadın bedeninden apayrı

tesadüfü çalmışım köstekli
hatırşinas bir saatten
boynuma zincir
ayağımın derinliklerine denizi sürmüş

mahrem nedir bilmez iskelede
vav olmuş yüzüm
sürtüne sürtüne
haberim yokmuşçasına
bana bir yudum deniz havası yolla
tedavülümünden kaldırılsın kış

MAHSUNE HANIM KONAĞI

Yanar kandilleri ilk geceden
aralanır ipek perdeleri
ürperişi başlar beklemlerin
Bimen Şen söyler taş plakta
açışır vazoda kırmızı güller
gülşene döner buhurlu oda

İpek bir mendille siler
yaylı tamburun aynasını
yıldızları şakır kara gözlerinin
salkım kiraz kıskanır dudaklarını
sevinir döşemeler o yürüdükçe
deniz kokusu yayılır etrafa

Gözlerinin yorgun pınarından
damlalar düşer titreyen ellerine
sesiyle irkilir sonsuz karanlığın
boş odalara savrulur düşlerinden
ölü aşklar mahzunu yalnız bir kadın
vardığını düşünür derin ummana

Anılar limanına rastgele yanaşan
palamarsız gemiler dolaşır sularında
girdaplara açılır ömrünün son mevsimi
bir gülüş, bir ses dünyalara bedeldir ya
şaha kalkmaz artık dalgalarının ucu
gül mevsimini aranın boşu boşuna
issiz yollarda yalnız bir yolcu

Yanar kandilleri ilk geceden
aralanır ipek perdeleri
ürperişi başlar beklemlerin
gri yağmurlara açar pencerelerini
kayan yıldızlarla söyleşir
yalnızlığın sarmalı örür beliklerini
döner kendi içine, kendi içinde
küstüm çiçeklerini sular bir kadın

Şiirler: Bülent GÜLDAL

YÜZYILIN SOKAKLARI

Alaturka bir hüzündür yaşamak
yağan kar mı yoksa kan mı gökkubbeden

Ürkerek açıyorum güne pencereleri
ölüm haberleriyle sarsılıyor antenler

Kadeş Savaşı bize üç bin yıl uzak
öyleyse bu vahşet ne eğer biraz insansak!

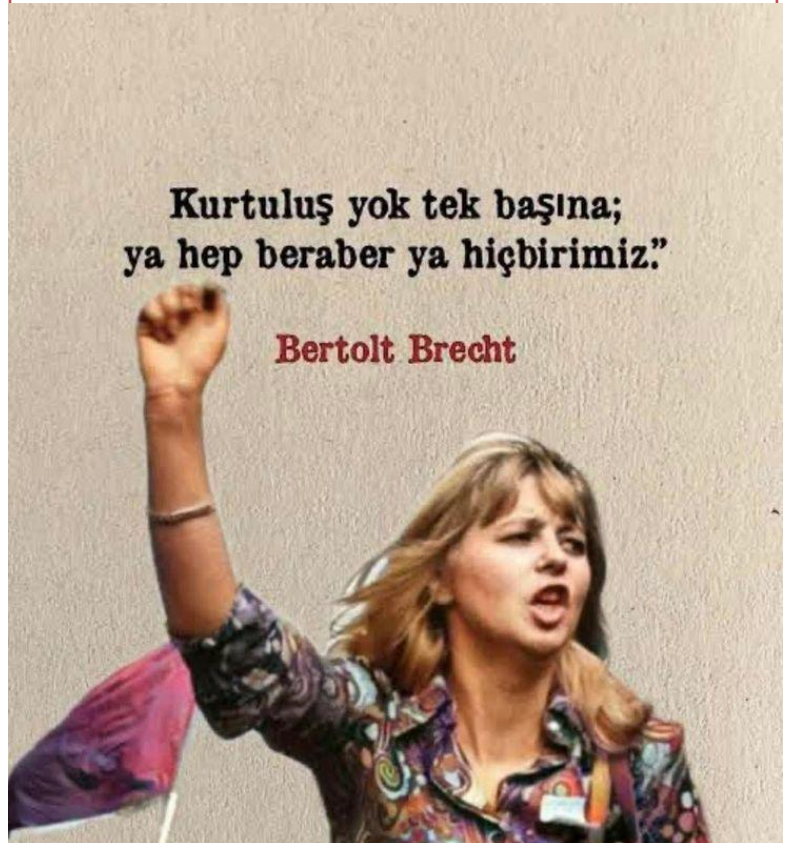
Namluya mermiyi sürene bakın hele
uygarlıktan dem vuruyor kürsülerde

Şu çocuk mezarları bir dile gelse
tükürür yüzünüze, tükürür yüzünüze

Açlıktan inliyor dünya coğrafyası
Haklar Bildirgesi hâlâ güzel bir ütopya

Zincirler şakırdıyor suskun sokaklarda
Spartaküsler'ini arıyor bu çağ

Sabahı kanatlarına doldurup seviştikçe
aşkça ötüşen kuşlara imreniyorum

göl bilgisi

yara yazılar sözümüz bu Eylül
aynan yüzünden okunuyor karala

nicedir düşüyor kuşlar mı cümlemiz
sır kuşanmaz oldu Akşam da

içinde ayraçın dokun inceliğine
alınan derine konuyor nasılsa

üzeri açılmış harflerin üşümesi
madem bellek bürünür anımsa

düş sesiyiz temize çekilmiyor hayat
an bahçeleri çıkıp satır dışına

yine de söyleme boşluk aramızda
sözcükler kadar yakınız en fazla

ve şaşırma Güz'e doğru yazılmış
büyük başlar hep Acı nerde olsa

sen Zamanın bir gülü kim virgülü
unutmuş ah Yalnızlık artık nokta

hata payı

oyundan büyükse suçun
kapan yan odalarda
saklı cezalarda büyü

görülür mü düş yolunda
önü kesilmek korkusudur
baba denen kör kuyu

delil bıraktığındır Akşam
ne kanasan örtemezsin
sesindeki sır ölüyü

yalnızlık eleverir kendini
çocuğa düşen boşlukta
kuşlarınsa hata payı

tek hayat üstünde dur
oyundan büyükse suçun
sözün köpüğüdür yasak

anne deniz ev kıyı

Şiirler: Cengiz ŞENOL

Ev Yarısı

Yaşamak

Akşamın kor ateşinde
Yanıyor sabahın alacası
Ömür dediğin ne ki
Görebilseydi
İnsan gerçekleri
Hele bir kulak ver
Yaşamın sesine
Nasıl çekiyor
Seni derinliklerine
Akvaryumdaki
Balık gibi değil
Usta bir satranççı
Gibi yaşayacaksın
Hayatı
Delikanlı duruşun
Dağ gibi olacak
Rüzgâr olup
Kuş olup
Gelip duracaksın
Özgürlüğün yanında
Sömürülmenin
Zincirini kırıp
Gümbür gümbür
Çarparken yüreğin
Bir ozan gibi
Haykıracaksın
Hürriyetin
Hasret türküsünü

Ertay Uzınyol

Asimetrik denge

Çokgen bir harfe
Üçgenler çiziyoruz
Hiyeroglif heveslerle

Yüzünü yazının
İkiye bölen ırmak
Firaka düşmesi iki kıyının

O asimetrik denge
Gitmekle kalmak arasındaki

Upuzun bir tümceydi ırmak
-şüphesiz-
Kendi henüz bilmece de
Mavi, ipek saten bir metne giden

Vuslat endişesi var ya
Ol sebeptendi göğün çıkması
Yazıyı geçerken daha
Yağmur olup da ah
Kavuşmak'çün denizine

Gazanfer Eryüksel

BEN EKİMİN RÜZGÂRINDA GÖRDÜM UÇUŞAN YAPRAKLARI

Gölgesi düştüğünde ne eylül kalır aklında ne yaz
Sabah olmuştur o gün
Bilin ki ben de bu sabahların birinde doğdum
Saklı anlamlarını öğrendiğim ekimin
Bir resim yaptım, olmadı bir daha, sonra bin defa
Kırmızı kuşlarıyla ağaçları, menekşe renkli olanlar da dâhil buna
Çizdiğim her ağacın gölgesi düştü
Bir sandukanın mühürlenmiş kapağına
Mührünü kırıp açtım kapağı, tutsak değilim ya
Kimsesiz bir hüznün altında bekleyen bir fani hiç değildim boşluğa akan
Bakır renkli yapraklar işledim rüzgârda uçuşan, ağaçların gölgesine
Baktım, küçücük bir toza döndü hüznün
İşte tam da o gün, ben bir ekim kızını sevdim

Şiirler: Hasan Çelikkol

ÇİÇEKLİ BİR MEVSİMDİ GÖRDÜĞÜM

Böyle güneşli bir günün sabahında koşuyordum
Kelebeklerin peşinde, bu defa bulutlara değiyordu başım
Düş vurgunu değildim, soru işaretleri yoktu
Yasemin kokusunu koklar gibiydim en sevdiğim
Gamzesinin rüzgârında mutluluk
Yarının habercisiydi tenimde tüy kadar hafif olan
Bir var dedim, yüzüne baktım, bir yokmuş demedim
Sebepsiz aşkı kırmızıdan daha kırmızı, anladım
Gölgesi düşmeseydi, görmeseydim onu
Güneşli bir günün sonunda hayallerim
Yerçekimsiz, suya değmeden lekelenirdi
Ben kül içinde bir çeşit hiç olurdum

Kaligrafi: Abdullah Kasap

*Acele; Anda kalmayı
öldürür,
Kaygı; Huzuru öldürür,
Kuşku; İnancı öldürür,
Ego ise; Sevgiyi öldürür.*
Anonim *Her şey sizlerin..* *A. Kasap*

DÖNÜŞ

Eski semtine döndüğünde... yamalı balkonlar
ve hüznün pelerinleri karşılar insanı; ilk dikkati
yıllarını ve ruhunu bırakıp gitmeden öncesine
ağır aşk perçinli, yara izlerini arşınlar nabız atı

bir koşu posta kutusu: özlem telaşı sonraki
anılar çarpanı yürekte, boş dünya mı dışarı
ayrılık bahsi depreşen, külün közü altta daima
birikir iklimine dönüşmüşlüğü yalnızlıkların
baş ağrısı, tıka kağıt sabrı, zarf-mazruf
yoğurur, yaşantılarda imge anları, çiçek açar

yeniden, kavuşma umudu özüne, gençliğine
eski sayfalar acıyla sinerken, düş deltalarında

bakar ki meğer kendisiymiş kadim kent kaosu
hüznün yine aynı hüznün, köhne dize döngüsü
yaz tortusu, turuncu gül içi, günbatımı tekrarı
çatlak ayna, anlam bekçisiymiş evlerin, süsü...

Şiirler: HİLMİ HAŞAL

Mavi Aşk Cemresi

Otogar

hem bekleyen hem uğurlayan
olunur mu? 'olunur' diyor
lir ıslığıyla ikinci rüzgârı; ceza
avunmak için konaklayana

peronlar dolup boşalıyor 'yok'la
kurşun püskürtüyor gen
izlere kış otobüsleri, günün
rahmine ağulu dakikalar düşürtüyor

kararan hava mı sesler mi
otogar vurgunu yürekte, sanık
hem bekleyen hem giden: kim
çığırtkanlar bilemez; gece acı iniyor

Cumhuriyet'ten Günümüze Türk Şiiri
Antolojisi-Abdullah Özkan, Refik Durbaş

Foto: Mücahit Aygören/ Bursa Terminali/ 11 Kasım 2023, Sabah

KURDUN BİLDİĞİ ŞEY

Soyundum,
kendi cumhuriyetimi kurmaya

Başıboş kuzularla
gidilemeyen bir Şiiri resmediyorduk
dün doğumuyla gün batımının

altın, sıcak,
dev kanadının indiğı, sisli yamaca

Yirmi niyet tuttum
Yirmi güzel kuzum gibi

Buralıymış, sonradan öğrendim
Her gün, bir bacağıını kemiren
ama hiçbir kuzumu yemeyen
dumanla gölgenin kardeşı

Yeryüzünde bulunmayan
tuhaf bir sürü benimkisi

Kuzularım sustukça
Pırlantalar çoğalıyor gökte
Gecenin içinde sessizleşiyor çayır:

Tepesinde değişmeyen Ay
Dünyalardan habersiz dünyamızda –

son dördün yüreğim gibi.

Senem Gökel- Ruhsatsız

Mavinin Tarihi

Susmuştum bir an
ışığın gölgeyi bölmesine:

Düşmeyle inmenin ıtırılı gölünde
yağmur yemiş, ince tırnaklarıyla,
kâinatın yönlerini işaret eder
mavikantaron çiçeği –
ona hayli durmuştum

Yalnız kalamıyordum nesnelerle
Rom, kısaç ve eski denizleri geçince
İndigo dağlar ve Antik Mısır mavisi
arasında, haritadan silinmiş bir ülkede:
Yaşam, ikimizi
boşa çıkarır, kendine alışkanlığı yüceltirdi
Baş başa kalırdık
çocukken tövbe ettiğimiz
büyüyünce dönüştüğümüz
o anne yüzüyle

Her dilde adını öğreneceğim denizin
Gemilere ve gemicilere gebe,
çalkantılı şarapkarası
Yurdumu bulmanın özlemiyle
yeni mavilere
ismini ben vereceğim
ve bileceğim, hakikatin mağarasında
yandığını, Eflâtun bir ateşin.

Senem Gökel

Mahal Edebiyat Şiir Eki, sayı 1, Şubat 2024

GİDE GİDE BİR ŞİİRE DAYANMA HAYALI

Yıllar, biçerdöver gibi kesip atarken diş(li)lerinin arasındaki ekini; buğdayı eleyip toplarken, samanı balya ederken, sapı, çöpü, küspeyi, tozu falan kenara savururken, anılar haznesini, belleği de doldurmuş. Anlayamazmış insan! Her uzun tümcenin olduğu gibi işbu tümcenin de bir nedeni var elbette: Şiirin zamana direnişini yani biçerdövere meydan okuyan lirik dilini, imge özelliğini düşündürmek! Çağrışımın çeperini büyütmek! Hayata (avluya veya çarşıya) ait güncel hüznler ve avuntular serpintisini de düşündürmek, bir diğer yönden yaşama duyumsamak... Demek ki çok yönlü, çok katmanlı yaşam-şiiir konusu: Daha neler neler düşündürür okuyana? Kim bilir?

Yapıtlar (eserler), yaşantılar ortaya çıktıkça aşikâr olur yazanın meramı; sözcüklerle yeni anlam(lar) yaratma uğraşı! Başta şiiir, yazı ve sanat edimi, zaman gerçekliğinin kıyıya vurmuş hâlidir çünkü! Birikenin, yani tortunun sözcük biçiminde ak kâğıda, ekrana yansması, 'metin' diye algılanan nesneye dönüşmesi... Havada, karada, suda süzülen zerreciklerden vücuda gelir sanat nesnesi... O nedenle ki abartma, bezeme, süsleme yani sonsuz benzet(il)me olanağı yadsınmaz. Tüm araçları sakınmadan kullanır yaratıcı öznel! Çoğaltır ve dolaşıma sunar!

Özgürlük atmosferinde doğmuşsa her düşünce dil ve yazı yolculuğuyla son aşamaya somut hale dönüştürülür. Yazıdır, resimdir, filmidir ama en çok da şiiirdir, sonuçta elle tutulur gözle görülür nesne... Kâğıt üzerinde, sayfada dokunulmayı bekler; gözle, elle, yürekle, zihinle dokunulmayı... Dokunan kişide; "Gide gide bir şiiire... dayandım, dayandım" sözleri dil ucuna geliverir. Çağrışım, varış algısını, duygusunu yaşatana değin... Şiirin içinde akan, kalbe giden damar içre atan nabza, geçmişin yükünü de taşır çünkü: Şimdiye ve gideceği sonraya! Evrensel düşlere, düşüncelere taşır söz sözü! Ses, yankı boşuna değil!

Yaratıcı bireyin şiiirle var olması doğaldır. Sanatın ruhu şiiirle başlar, şiiirle tohumlanır, şiiirle filizlenir dense yanlış olmaz! Kişinin adanmışlığından sual olunmaz! Şiiir herkese göre bir konum/ adres barındırır bünyesinde. Okuyana davet içerir; eşik taşı denir, aşılır sözcükler; antre kilimi denir, imge-desen kıvamından geçilir, varılır salon halısı denen, gözleri gönülleri karşılayan mekâna...

Okuyan, algılayan gözler pek tabii ki sözcüklerin zengin dokusunu da kavrayan kişisindir. Yani donanımlı şiiir okurudur eylemci kişi! İzleğin geniş yelpazesi, imgenin derin çağrışımı ve anlamın perçinlendiği ses yoğunluğuyla tamamlanma kıvamına ulaşır. Şiirin hamurunu sezen okur için bir bütündür metin! Daima bir bütün!

Diğer sanat alanlarında da yapının/yapıtın atom çekirdeği şiiirsel (lirik) oluşumdur. Sanatın filizlenip, tasarım ile elde edilmiş biçimiyle alıcıya/algılayıcıya ulaşması önemlidir çünkü. Olgunlaşma hamurunun maya tutması son aşama gibi görülse de pek öyle değildir: Kusursuzluğu gözetken sanatçı için yapıt bitmemiştir, bitmez! Şiiir başta olmak üzere sanatın serüveni, yolculuğu; okurda, ilgisini esirgemeyen bireyde sürüp ilerler: Sanat yapıtından, başta şiiirden üretilen anlam ışığı ve yansımaları eksik değildir oysa... Sıkıntının, gerilimin aşılmasıyla ulaşılan Nirvana mucizesini çağrıştırması da... Tanımı mutluluk değil belki ama adı 'doyum' olan masallardaki kerevet hâli, ruhsal dinginlik katıdır. Zenginliği oradadır: Algıdaki zaman yolculuğunda... Sanat sonsuzluğu arar, insandaki sonsuzluğu demek abartma sayılmaz.

Yaratım ufkunun sonsuzluğu çok şey öğretir insanlığa... Dahası, bu dünyaya eser vermenin, iz bırakmanın tadı başka hiçbir tatla ölçülemez! Karşılaştırılmaz! Şiirin labirentlerinde çıkış aranmaz zira, anlam ve haz (estetik hoşluk) aşamaları yeter de artar şiiir okurunun imge, sözcük, bezik öğelerinden doyumu için... Gide gide bir şiiire dayanma hayali ise şair çabasının, arayışının olağan ereğidir. Ardında geçerek tükettiği ömür adına yakışır eser, yapıt yani iz bırakmak önemlidir çünkü çünkü her yazan kendini yazar ve kendini geleceğe bırakmak için yaşar! Zaten ölümsüzlük de yazının gücüne bağlı varsayım değil mi? Yazının nefesi, yazgının sesi yettiği kadar olsa gerek! Şiiir de aşk gibi, ölüm gibi tanımsızlık/belirsizlik uzayının yolcusudur sonuçta! Şiiire ulaşmak şairin de okurun da eskimeyen, bitmeyen hayalıdır. Hayallerin ve umudun daim olsun sevgili okur! Işığın şiiir olsun!

RUZNAME

Uzun susuşlarda anlaşılmayı beklerken
vakit kaybettik
Bir ihtiyaç molasından çok sürdü bekleyişimiz.
Hayattan çalınan manasız duygu yükleri ile
çıktık yola ve vardık bir dağa
Dağ dediğin yücedir, yüksektir
İsmi gibidir...
Bencil olan her insanoğlu gibi dağa
Yükünden çok yük yükledik.
(küçükken bir limon yaprağı tüm yaraları iyi eder sanırdım
dümdüz yürüyerek istediğimiz her yere varabileceğimizi)
Dağda dilediğimiz dilekler tutmadı.
Yaktığımız ateşler sönmedi.
Adını bilmediğimiz tüm bitkilere dağ çiçekleri dedik.
Geçtiğimiz yollardan topladığımız kozalakları boyadık.
İzimizi bıraktık her bir yere.
Uzun susuşlar olmazdı eskiden
Eskiden de güzel kelime; öyle cesur ve öyle yalnız ve öyle çok...

Dilek Bayram

İSTİFRA

Meteoroloji çöl tozları için uyardığında
Yatağın altına sürüklüyordum küllerini
Herkes kendi mücadelesinin birer kahramanı,
Her kahramanın bir hikayesi vardı
Psikiyatr mendil uzattığında anlatacak

Biz bu dünyaya niye geldik diye sorgulamaların birinde
-ki içki içmeden yapılabilmeliydi bu sorgulamalar-
Akşam olup yorgun argın eve döndüğünde elde sıcak bir ekmekle
Mezarlıkların yanından geçerken Fatiha okuduğumuzda istemsizce
Atm sırası bekleyip para çektiğimizde
Fark ettik; biz bu dünyaya geliş amacımızı bilemezdik.

Taşındığımız evler, unuttuğumuz yüzler, çöpe bırakılan bozuk radyo
Sürekli gıcırdayan merdiven basamağı, sallanan dış,
Denizin kenarında uzun sakın yürüyüşler
Kafaya atılan koca bir taş bile
Bir şimşek çakamadı beynimizde varoluş amacımıza dair.

Payına düşenleri alıp hayatımızdan çekilenlere reverans arası.
Savaş görüntüleri, savaş görüntüleri, savaş görüntüleri
Kuma da gömsek başımızı görüyoruz, kitaba da...
Kurumuş dere yataklarında yüzen balıklardı uzun zamandır insanlar.
Artık gölge vermemeye karar vermiş ağaçların arasında oynanan körebe.

Dilek Bayram, Karnaval Dergi

Merdiven

İn
Bu ruhsuz ve şekilsiz
uğultudan
Ellerini bir kapı olsun
çalmaya uzat
Gör yalnızlığı
Evler bile
Sinema çıkışları gibi

İn
Denizi olmayan İstanbul'u
düşün
Kimi sevdin kimi sevmedin
Hiçbir iz yok
Adrese benzesin

İn
Oteldeyiz zaten hepimiz
Tanıyoruz kokusunu
Bir dolup
Bir boşalan merdivenlerin

Şiirler: Yavuz Özdem

Yaşlı Kitap

2

Ey kulisler kapısı
Isındım sana
Hem zarlar elinde değil
Hem
Açılırsın tam ortasına
Hayatın

Isındım sana
Melez kelimelerden
doğan
Fotoğraflar gibisin

Yani
Bir daha bakire

KASIM SEKİZ

thylas adında biri dedi
çağrılmış kuşları burada öldürdüler
burada topuklarından vurulmuş bir ceylan
acıısından kıvranıp durur

burada susturdular uluyup duran köpekleri
görünüşe göre silahlanmıştı
balkon altında kediler

burada hiçbir şey mükemmel değildi
burada hırıltılar vardı
meçhul sesler asker
ıslak otlara yatmış
şairler vardı

burada uyan uyan diye bağırdı biri
uyanalar avuçlarında renk renk iplikler
heykelleri reddettiler

ne hissettiğimi anlayan birisi
şöyle dedi:
kamufle olmuştu mesih
bir hayran sürüsü görünürdü
kesinlikle hissedilmeli

çünkü sıradan görünümlü
taş atardı bir tek o
bu bilinen bir şey
hareket ediyordu
öpmelerin dışında

kalbi dünyanın en güzel şövalyesi

Betül TARIMAN, Bir Rüya İçin Gerekli Şeyler

"Mevsimler Karıştırdı Birbirine..."

Terk etmeyecek gibiydi kırlangıçlar
dökük yuvalarını.

Yavrular dönüp dolaşırlardı
kirişle tavanın
büzülmüş köşesi etrafında.

Kurumamıştı semiz otları,
ve ölüme yatmamıştı
çavdar mahmuzları.
Sanırdık sarı sıcak,
ayaklarımızı dalgalara
uzatmak isterdik,
kendini hatırlatınca poyraz,
üşür gibi olurduk.

Anca kucaklardı sokak aralığı,
sokulan gövdelerimizi
kaçamak, yeşil.
Sırtımızı verdiğimiz çınar
şaşıır, dökerdi
açmamış yapraklarını.

Nicedir zifiriydim,
Karanlık dönerken alacaya,
Üstüme serpilmiş
yıldız tozları,
saçılır öpücük bulutlarından...

Can Taşan

26 Kasım 2025

Dayım'a*

Kavgalı olduğum benliğimin içinden
Sırf seni ne sebeple sevdiğini bildiğim için
Kavgalı olduğum benliğimin içinden
Sana ulaşmak için seni idealize etmeyeceğim dersem
İnanma sakın

Kavgalı olduğum benliğimin içinden
Sırf seni bir ölüye benzettiği için
Kavgalı olduğum benliğimin içinden
Seni yaşatmayacağım dersem
İnanma sakın

Çünkü ben
Senin dans hareketlerini yapıyorum
Senin arkadaşlarınla
Senin sevdiğin dansları ederken
Çünkü ben
Senin bıraktığın ceketini ve ayakkabıyı hâlâ giyiyorum

Ve dışımda taşıdığım beden senin kadar delişmen ve cabbar
Senin derin gücün var sessiz öfkemde
Yorgun asaletini taşımam bundan

Kavgalı olduğum benliğimin içinde
Sen varsın inan...

Çağan Ferin

*Trafik kazasıyla yitirdiğimiz merhum dayım Özhan Sevinç
(1983-2007) için*

MATRUŞKA HAYAT

I. Hayatın İçinden Çıkan Cennetin İçinden Çıkan Cehennemin İçinden Çıkan Hiçlik

Cehennem: şu hayatı zerre umursadığım

/

Cennetse senin gözlerindir sevgili.

Sen kimsin peki?

Sık değişen bir hiçlik mi?

II. Onlarcasının İçinden Çıkan Birin İçinden Çıkan Yarımın İçinden Çıkan Hiçlik

Bir nehir: Seyhan ya da Porsuk

Bir kadın: esmer ya da sarışın

Bir hayat: yarım kalmış ya da hiç yaşanmamış

/

Yahut içine onlarcası sığdırılmış bir hayat

Dolu dolu

İyi, kötü

Onlarcası

Zaten birin içine ne kadar çok sığarsa

O kadar yap-yarım kalır o bir

O kadar hiç yaşanmaz

Furkan Çirkin

25 Haziran 2020

Ek Dergi, Litera

DÜŞ TANEM

şimdi burdan kalkıp sana
ama devriyeler / adım başı
haramiler kol geziyor
ortalıkta

şimdi burdan kalkıp sana
ama iyiliği anlatan ne varsa
/hangi sözcük
kurşuna diziliyor görüldüğü
yerde

şimdi burdan kalkıp sana
dinlerin en büyüğü /aşkla
başka türlü bir dünya diye

şimdi burdan kalkıp sana
elin kanda bile olsa
karşıyorsın biliyorum
kadın isyan özgürlük şairıyla

şimdi burdan kalkıp sana
seni düşünmek müthiş bir şey
böyle zamanlarda

şimdi burdan kalkıp sana
ama burda bana ihtiyaç var
sevgilim
sevgilim beni bağışla

çünkü burdan kalkıp sana
ama burda her şey / her yer
tehlikede
ağaçlar kuşlar börtü böcek
kadınlar çocuklar kötülüğün
hedefinde

şimdi burdan kalkıp sana
sözcük tanem / düş tanem
elma dersem diyemem
adımlarım iki dağ arası / fakat
yetişmiyor

tut düşürme
şimdi burdan
kalbimi fırlatacağım sana

Hayrettin Geçkin

HAFTALIK HÜZÜN ÇİZELGESİ'NDEN*

7.

özgeçmişimi özetlersem
suları çekilmiş gölde avlanan
bir balıkçının
haftalık hüznün çizelgesini
andırır

benim sılam kayıptır ayrıca
bilmem ki
gurbetimin ne kadarı geçerli
sayılır?
içerde kalmış kurşunla

ölçek işaretini aşmış sızılar
acaba
ışığa doğru sürdüğüm hayatı
yüzde kaç bedelle karşılar?

HAFTALIK HÜZÜN ÇİZELGESİ'NDEN*

35.

efsaneye göre
bir balıkçı kasabası vardır uzaklarda
sokaklarına taş döşeme yakıştırırlar
pencerelerine
yağ tenekelerinde açmış sardunya

kravatından sımsıkı yakalanmış
ve bürolara tıklıp kalmış memurlar
kalemle daire içine aldıkları o kasabaya
emeklilik hayallerini yığınak yaparlar

domates, biber yetiştirmek için elleriyle
minik bir tarım alanı düşünürler bahçede
“bir gün” derler iç çekerek “ah bu mesailer
“bu trafik ve bu lanet olası toplantılar
bir gün elbette...”

olta takımına şimdiden yer ayrılmıştır tasarıda
tutulacak balıkların bilançosu çıkarılmış
masanın itibarı rakıyla tamamlanmıştır
akşam güneşi sulara batmalıdır cız diye
yoksa bu proje değer kaybına uğrar
dağlar ardına sarkacaksa klasik biçimde

bakalım öyle bir yer var mı sahiden
belki filmlerden, fotoğraflardan kalan parçalarla
kolajlama memleket oluşturdu bazıları
moralleri azıcık yükseğe çekmek için
inandırdılar hepimizi bir hülyaya

fakat kimsenin acısı geçmez
yumuşak kumlara basmakla
kimsenin kırgınlığı tamir olmaz
denize karşı içilen çayla

biz önce dağınıklarımızı toplamalı
sonra karşılıklı küfürler için günah çıkarmalıyız
arınmış olarak gitmeliyiz
eğer varsa / öyle bir kasaba

Şiirler: Muzaffer Keten

*Emekliliği anlatan nehir-şiiir kitabı

BALI KESİR, TENİ BÜTÜN

İster elâ diyelim ister bal,
Sen gözlerinden yüreğime akıttın balını.
Duygusallaşmadan duygusallaşmayı sende öğrendim.
Ne sevgi ne başka şey,
Önce doya doya paylaşmak istiyor insan,
Bir ömür gönül verdiği dünyanın en güzel uğraşını...
Saçlarının alevinde dalgalanıyor aramızdaki elektrik
Çarpıyor da çarpıyor!

Hâlbuki biliyor sevdanın dörtten fazla işlemini;
Elde tuttuklarımızı toplamayı,
Bencillikleri çıkarmayı,
Güzellikleri pekiştirerek çarpmayı
Ve sonsuz güzelliği zamana bölmeyi...
Üssünü üs edinmeyi asal sevgimizin,
İrrasyonel sayılara yer vermemeyi

Balı/kesir bir sevda bu;
Balkanlar, Doğu Anadolu, Trabzon'dan
Yaşama tutunduğumuz tırabzanlardan.
Tarzanlardan değil, medeni şekilde
Kent estetiği ve kentin bunaltmayan dumanıyla,
Edebiyat şaheserlerinin özüne daldığımız deniz.
İkinci Yeni'yi aşan beşinci boyut,
Yenibütüncü toplumsal ve bireysel dinamikler...
Evden çıkmadan önce çaylar, kahveler
Evden çıktıktan sonra çaylar, kahveler
Buluşma bitmeden yanmayan mideler.
Uzunlar'ın yandığı bi canlı müzik
Daha uzunlarını yakacak o diyalektik!
Gözlerinde kurduğum üçgenler...

Türk kahveleri ve Osmanlı Mekânı,
Ece Ayhan'da Protestanlıklar(!)
Sezai Karakoç'ta Hızır ve Daha...
Süreyavâri en kuytu bir تنها
Beklemekte bizi kaç oda varsa!

Tak kasketini devrimcim ol, yapmadığın şey mi?
Ben de senin Kara olmayan Muradın,
Rock da dinleriz türkü de
Birleşiriz hiç ayrılmayan bir ülküde

Elindeki yumuşaklığı göğsüme yay
Ordan fırlar ok gider mahşere kadar
"Melali anlamayan nesle aşına değiliz"
Bilsek de "her köşe başında öpüşmeyi"
Sâfiden sahneye bir aşk bizimkisi,
Adlarımız, soyadlarımız üç hece
Bana gel arzuladığın her şiir/ gün/ gece...
Bozamazlar aydın ve gelişen manifestomuzu,
Davran demir iradeyle sevdaya!
Nevrimin dönmediği tek aşksın, inan!

Nevri yerinmeye dönmesin hislerimin
Boz demirce, şu birbirine benzer günleri
Boz o plastik klişeleri, erit potanda...

Şiirler: Mücahit Aygören

13 Nisan 2024
İkindi

ÇOĞALMAK/AZALTMAK/BİRLEMEK

Biri çoğaltıyorduk ne istesek
Çoğalttıkça doymuyorduk ama gerekliydi bu
Sonra da azaltmaya çalışıyoruz, bu da...
Budaya budaya, diktiğimiz ağaçlara bi hâller
Az eşya, az insan ve minimalizm; harika
Kendimizi yok yere kandırmayalım
Fazla kalabalığı değil insanlığı azalttık
Huzuru değil eşyaları çoğalttık
"Bunca varlık dururken gitmiyordu gönül darlığı"
Yunus bu işi de biliyor
Kin bıçağı eklemek yerine
Aşk şöminesini körüklüyor zihniyle
Mevlana biraz uzatıyor sözü
O da elzem hakikatin zenginliğine
Yunus da gerek gerçeğin yalınlığına

İlk başta zararsızlık ve dürüstlük
Sonra bencil olmamak ve işe yararlık
Daha sonra cömertlik ve farklılık
Büyütüyordu görkemi ve çevreyi
İnsan ilim ve sanatla geçiyor son evreyi
Gözünden ziyade kalbiyle seçerek
Çeşidinden çok bereketiyle tadarak
Kulağının ötesinde ruhuyla duyup
Ten, beden, deneyimle,
Sezgileriyle kokluyor aşkı, tehlikeyi

Nimetler ki "Saymaya kalsak sonsuz"
Yanıbaşımızda çoğu, bil kıymetini
Kendini nimetten sayanları sayma
Azalt lüzumsuz kalabalığı
Yalnızca bir ve birimler kalana dek...

İşte en değerli, işe yarar matematik
İşte edebiyatın şaşmaz ölçüsü, ahengi
İşte fennin formülü, tepkimesi maddelerin
Canlıların çeşitliliği, toplumun bilinci
İnsanlığın tarihi, huzurun coğrafyası
Psikolojisi sağlamların felsefesi...
Saatlerin toplandığı zaman
Ve zamanı aşan saatler
Şiirde açılır gizem ve hayaller
Gerçeği mümkün sonsuz iyi vaatler...

19 Temmuz 2024

baharmış

bahardı en güzel mevsimi
ben hiç göremedim,
baharmış.

ağzı yüzü cilveli, modern
hücreleri dört dörtlük
genler ise kendi halinde
duygusal değil bu arsızlık
dönemsel bir belirsizlik
karmaşık bir yapboz
elde kalan tek koz
süre gelen bu algı
tutuşan bir yanılğı
biberler ekildiğinde
ve iyice kızardığında
tam hasat vaktinde
ben duramam ama
hep aynı cevap:
"şimdi olmaz!"

tamam, sormam.

sayıklama

siyah asmaları kavrayan
umutsuz, romantik
kirli dumandan bir kadın bedeni
etli dudaklarından düşen öpüşü
geciktir beni, acıktır sevdana
uçuşan tutkulara aşk,
savaşan sıfatlarda kan...
nisan sabahı, yağmurdan sonra
ah, hanımellerinin morumsu buğusu
notalarla çarpışınca, aynalarla ayrışınca
fark edebilmişim seni
ve gerçek bir kahramandı
hiç görmediğim üvey babam

Şiirler: Serkan Doğan

WALT WHİTMAN/ EVRENSELİN ŞARKISI

1

Gel, dedi esin perisi
Bana öyle bir şarkı söyle ki, daha hiçbir şair söylememiş
olsun
Bana evrenselin şarkısını söyle.

Bu geniş dünyamızda bizim.
Öksüz kötülüğün, bu süprüntünün ortasında
Ta yüreğinde onun, güvenle korunan
Eksiksizliğin tohumu yatıyor.

Her yaşayanda bir parçası var, az ya da çok,
Hepsinden önce doğmuş, kiminde saklı, kiminde saklı
değil, tohum bekliyor

2

Bak! keskin gözlü bilim
Yüksek tepelerden yeniliği gözlerken,
Sarsılmaz buyruklar veriyor birbiri ardınca

Bak gene de bu ruh bütün bilimlerin üstünde,
Dünyayı bir kabuk gibi saran tarih onun için
Gökte bu on binlerce yıldız onun için dönüyor.

Dolambaçlı yollarda uzun kıvrılışlarla,
(Denizde oynak bir tekne gibi,)
Parçalar onun için bütüne doğru akıyor,
Gerçek onun için ideale doğru gidiyor.

Onun için bu örtülü gelişme,
Yalnızca doğruluk değil haklı olan kötü dediklerimiz
de haklı

Hepsinin maskelerinin altından, hangisi olursa olsun,
Bu gittikçe çürüyen koca gövdeden, kurnazlıktan, hileden,
gözyaşlarından,
Sağlık doğacak, neşe doğacak, neşe evrenseldir.

Karışıklıktan, hastalıktan, basitlikten,
Kötü çoğunluktan, insanların, devletlerin çeşitli, sayısız
yalanlarından,
Elektrikli, antiseptik, birleştiren, kucaklayan hepsini,
Yalnızca iyilik evrenseldir.

Çeviren: Memet Fuat, Çimen Yaprakları

sözcüklerin silueti

uykudan uyandırılmış bir kentin
sesinde yıkıntıların karanlık tortusu

ve geceden kalan yorgunluktur
kendine benzeyen bir yalnızlıkla

dilin bıraktığı sözcük boşluğunda
ve bir uzun eşikte yürümekse
ancak şiir taşıyabilir bu ağır yükü

ve zamanın unuttuğu
bir fotoğrafın sessizliğidir
bulanık ve kesikse bakış açısına
silüetine yabancılaşan o imgenin
yeni başlangıçlar için beni çağırıyor

ve kapıyı aralayan o kimsenin
içeri tanıdık bir ürperti giriyor
sonunda kabuğu çatlayan bir düşünle
işitiyorum birbirine fısıldayan
sözcükleri

Yunus Karakoyun

SAPPHO ŞİİRLER, ORHAN VELİ

Kızaran nara benzersin, dalın tepesinde;
En yüksek dalında unutulmuş, bir ağacın.
Hayır, unutulmuş değil, yetişilememiş.

*

Her şeyi geri getirirsin, akşam yıldızı;
Fecrin dağıttığı koyunları, keçileri...
Ama alır kızı anasından, götürürsün.

*

Hoş geldin, Gyrinna, benden ne kadar zaman
Uzak kaldınsa, o kadar çok sevin şimdi.

Azra Erhat-O.V.K imzasıyla, Tercüme, 1946

/Yağmurun Unuttuğu/

Gökyüzü
siyah mendille
siliyor şehrin alnını
Her damla
bir pişmanlık
bir susuş
bir zamanın hatırası

Balkon demirinde biriken sular
konuşmayı bırakmış insanların gözleri
bulanık ve derin

Yağmur yağıyor
ve biz
eski şarkının içinde
sıkıştırılmış notlarla
nerede duracağımızı bilmiyoruz

pencereyi açıyorlar
rüzgâr içeri giriyor
yabancı yalancı
üzerinde tanımadığımız kokular var

Sokak lambaları titremede
gece
ince cam gibi çatladı
üzerimize

/Güneşe Yazılmış Mektup/

Gökyüzü seninle başlar konuşmaya
Sarı bir cümledir sabahın alnında
Yanaklarına kırmızı öpücüktür dünyanın
Annenin eli gibi sıcak
Sen yürüdükçe toprağın teninde gözlerini açar çiçekler
Bir gün daha düşer zamana takvimden aykırı
Ey ışığın efendisi,
Gölgeler seni özlerken serinliğinde
Sen geceyi unutturansın
Karanlığın alnına düşen ilk sevda
Sen doğarken kuşlar seslerini kanatlarında taşıyor
Her ötüş teşekkür
göğün yazılmış görünmez ilahi
Deniz de gülümser uzaktan
Işık giydirirsin dalgaların çıplak omzuna
Köpük köpük umut serpersin kıyılara
Her sabah yeniden yakarsan bizi rüyanın son harfisin belki ama uyanışın ilk nefesi
Kalbim seninle atan pusula ki, hep ışığa döner ibresi
Ey göğün ateşten kalemi
Sensiz sabah yalnızlığa kesilmiş ceza

Şiirler: Burcu Türker

“GÜL HIZINDA İLERLE”¹

Lirdemetim Hayrettin Geçkin’e

Gül hızında ilerle sesim
Biçemine kavuşarak
Rüzgânı doku kayaçların
Gül hızında ilerle sesim
Renk denizinde
Kıvrılarak çakıl taşlarının
Gül hızında ilerle sesim
Bilmişliği törpüleyerek
Sözcüsü ol erdem
Gül hızında ilerle sesim
Unutulmuş sözcüklere
Kanayarak huylar edin
Gül hızında ilerle sesim
Duyarlık ile geçerek
Lir resiflerinden

Gül hızında ilerle sesim
“Şairin kanı”² eserken dinle
Arınmak kokuludur ezgin
Gül hızında ilerle sesim
Geçkin bir şiirciden içlenerek
Aymış eyle şiirini
Gül ile bilmek

¹Hayrettin Geçkin

²Edip Cansever

UMUTTUR İNSAN

Sevginin ve emeğin sabahlarını
Barışın ve kardeşliğin sabahlarını
Kilit altına al yüreğim
Yüreğim her sabah tazelen
Tazele ellerindeki zamanı
Günün uyuğuna sevmek diyerek
Sevmek diyerek hatırlat, sevmek uludur!
Uludur tepemizde karagün yapanlardan çünkü
Her yeni gün daha semirirler
Dalışlar yaparlar yılgınlıklara
Yüreğim, sen sakın yılma!

Sevginin ve emeğin sabahlarını
Barışın ve kardeşliğin sabahlarını
Kilit altına al yüreğim
Yüreğim her sabah tazelen
Tazele ellerindeki zamanı
Günün uyuğuna emek diyerek
Emek diyerek hatırlat, emek uludur!
Uludur tepemizde kargalaşanlardan çünkü
Her yeni gün daha sessiz
Köleler ararlar inançlara
Yüreğim, sen sakın kanma!

Tazelen ellerimle ılık
Sevginin ve kardeşliğin odalarına sız
Hatırlat:
Sevmek uludur, sarılmak uludur
Paylaşmak, gülmek uludur
Uludur insanın emeği çünkü
İnsan umuttur karagün pençeleri sarmış sabahlara
Yüreğim, aç kilitleri!
Aç kilitleri yüreğim bir günaydın gibi

Şiirler: Cemil Er

AHLARI GÖMME SEANSI

Denizden tuzu öğüten
gözlerle dönen annem,
yağmur sağan kadınlara
ahları gömme seansı,
belki, çividen kirpiklerle
odunlara çerçeve dersi,
kalbinin sobasında yanan
ayıkladığı güllerin dikenini...

Belki, gecenin beyazını yontan
oyulduğum dağın ayazı
belki, ıslak harfler bahçesinde
vazgeçmiş bir bulut, belki
suskun sokağın kalbinde
paslı bir kapı ürpertisi,
kıvrılıp, bükülüp, dökülen
bir ırmak, hiç geçmez üşümesi...

Belki, kazaklara anlam giydirme,
acılara sözcük duvarını
atlatma merhemi
yokları, yoklarken var olan
büyülü bir baş dönmesi,
mezun olduğu okul
üfledikçe geçmeyen yaralar
mektebi...

Tam kırıldığım yerden
giyinip uçurumunu
uzatırken çılgılığını,
çağıldar kuru/tarak yılların
öz/nemini
hep ısıtır tenimi, gözyaşı
kabuğundan
diktiği yelkenli...

KALP OMURLARIM

Sıkıştırdıkça kırılıyor, gevşettikçe gıcırıyor
kalp omurlarımın civataları,
işte bu yüzden yaptırıyorum
mutsuzluğumun makyajını,
annemin uçan terliğini gördüğümünden beri
değiştiremedim kırılmaya yazgılı kaderi...

Düşümden düşmeyen düşlerin
fotoğrafını çektiyorum
bilmenin ve anlatamamanın diline,
ah bir anlatsa, kaç minare boyu
hıçkırığımı aminli ayinlerde,
çocukluğumla şimdiki yaşım arası
uzağa imrenen filmler kadar yaşlı
rica etsem bir çocukluk daha
lütfeder mi tanrı?

Ruhum, çok uluslu acılar şirketi,
kısacık reklamlara sığdırıyor
şu koca dünyada çektiklerimi,
dudağının tuzuna bastığım her yara
şekil veriyor yonttuğum suskuya
buradayım diyemediğimden
yok yazıyorum yoklamada...

Ruhunu eşyanın ruhu yapanlar
şekil değiştirirken konforlu bir kayganlıkla
parmağımdaki iplere düğümlü yara
Eğilip eğilip bakıyor aklımla kalbimin
hükümsüz eylemler süzgecine takılanlara...

Yaşamak, tutunmaktan ibaret
tutamadığımız dünyaya
kimsenin umrunda değiliz,
ne hükmü var mesafenin, ne de,
gücüm yeter kendimden başkasına,
yine de, kolay değil öyle çekip gitmek
kederli bir imlâ hatasıyla...

Bana çocukluğundan söz et, belki
güneşin batmaya üşendiği vakitlerde
Tanrı serçe parmağını batırıp sitemlerime
alıp götürür, ne giysek yakışan günlerimize...

Şiirler: Gülsüm Işıldar

Bir Zamanlara Mektup

YAN YANA İKİ KİŞİ

Yan yana balkonlardan bakan
Düşlerimiz yarıştı pencerelerde
Sevgilerden fırlayan çocuk
kahkahasıydık
Bir zamanlar
Düşlerimiz var hâlâ
Kahve fallarında hoplayan

Yan yana balkonlarda
Yan yana iki çift sessizlik
Evlerin bir yüzü şimdiki zaman cılası
Öteki yüzü geçmiş zaman çingırağı

Mine Ömer

Kurşunkalem,31

Eylül-Ekim 2014

Sev Diyebiliriz Hâlâ

“GÖĞE BAKMA DURAĞI”NIN İNŞASI

Cemal Süreya, günlüklerinde kendisine gelen bir mektuptan, o mektubun içeriğinden bahseder. Gönderen kişi ‘şiiirlere tutkun olduğunu, bu sevginin kendisini iflah etmediğini’ anlatır. Son bölümde Turgut Uyar’ın “Göğge Bakma Durağı” adlı şiirine değinir ve şunu ekler: “Turgut Uyar, sadece o başlığı yazıp bıraksaydı da olurdu. Yeterdi bana”

Yani o meçhul kişi diyor ki; şiirin kendisine gerek yoktu, çünkü başlık zaten yeterince şiirdi.

“Göğge Bakma Durağı”nın kendine özel bir yeri, bir tarzı vardır. Onu genelden ayıran nedir, anladığım kadarını anlatmaya çalışayım:

Şairler çoğunlukla var olan nesneler üzerine şiir yazarlar, dünyadaki ahvalimizi, çatışmalarımızı anlatırlar... Aşk varsa aşktan, ayrılık varsa ayrılıktan, işçi grevi varsa grevden söz ederler. Yoksulluk varsa, işsizlik varsa işte onlardan. Oysa Turgut Uyar ‘Göğge Bakma Durağı’nda var olmayan bir nesneden söz eder, böylece yeni bir ortam yaratır, oraya da bir durak inşa eder. Fakat bahsedilen yer, öyle bildiğimiz yapılara benzemez; insanların varıp gökyüzüne baktıkları özel duraktır orası. Beklerken otobüs de gelebilir, yolcuları alıp götürür. Başka duraklara da uğrar ama ne önemi var? Hepsinden göğge bakmak mümkündür. Şiir en başta yarattığı bu kurgusal dünya ile fark yaratır. Çünkü yeryüzünde olmayan yapıyı şair şiiriyle oldurur. Böyle varsayım üstüne inşa edilmiş yerler şiirimizde az rastlanan örneklerdendir. Aklıma Can Yücel’in “Sevgi Duvarı” şiiri geliyor. Bakın o da olmayan bir nesnenin var kabul edilmesine dayanır. Biraz daha kurcalasak belki başka yapıtlar da bulabiliriz ama dedim ya; nadirdir bu tür kurgular. Fakat bir de sağlam dayanaklar üzerine oturtulmuşsa, artık iyi şiir için zemin hazır demektir.

“Durak” adı üstünde hareket edilen, yürünen değil beklenen yerdir. Günlük koşturmaca içinde yorulan, çevresine dikkat edemeyen, güneşin veya yağmurun tadını alamayan insana, şairin teklif ettiği bir mola yeridir. Bazen durmak gerekir; seyretmek, etrafı dinlemek ve böylece dinlenmek gerekir. Kent insanı karmaşa ve trafik arasında ömür tüketir, doğayı kavrayamaz, buna vakti yoktur. Uyar’ın şiiri bu sıkışmışlığa itiraz, kendi alanından çıkıp gidemeyen bireylere çağrıdır. “Bu evleri atla bu evleri de...” derken “Yeter bu kadar çaba. Biraz soluklanalım.” havası yaratır. Gök mavidir, mavi umuttur. Böylece güzel günlere dair hayaller kumak, yürekte azıcık da olsa mutluluk duymak mümkündür, “İkimiz birden sevinebiliriz göğge bakalım” Neden ikimiz? Çünkü beraberliğimiz geleceğe iyimser bakmamızı sağlıyor, göğge bakalım ki çevremizi unutalım.

Amacım, bir şiiri kompozisyon halinde, ev ödevi gibi açıklamak değil elbet. “Şair burada ne demek istedi?” türünden gereksiz soruların karşılığı olarak fazladan söz sarf etmeye de niyetim yok. Başka bir şey anlatmaya, dikkatleri ilginç olan tarafa çekmeye çalışıyorum. Bu şiirdeki başarı yalnız imgelerin gücü, sözcüklerin özenli seçimi değildir. Tamam, onlar zaten kabulüm ama parlaklık, çekicilik asıl diğer yanda, yapının bu özelliğindedir. Savım şudur: Yeni bir ortam kurmak, gökyüzüne bakılan bir durak tasarlamak bu şiiri farklı kılan ilk özelliktir, sonrası sonra gelir bence.

İstanbul Bana Gel Dedi

Seni merak ediyorum dedim
Gel dedi
Haydarpaşa Garı'nda buluştuk ilk kez
Önce ak pak martılarını uçurdu üzerime
Sonra kulenin kapılarını aralayıp,
Mavi yüzüyle gülümsedi.
Batıya sevdalı doğuyu el ele tutuştururken,
Misinalarımı karıştırdı Galata Köprüsü
Eminönü Karaköy'le sevişirken,
Tramvayın çın çınıyla ikiye böldüm Beyoğlu'nu.
Pierre Loti'yi gördüm.
Eyüpsultan'ı okşuyordu.
Nargilesinin dumanına bulanmıştı,
Haliç'e gömüyordu aşkını.
Gözleri kızaran deniz fenerlerine inat,
Bütün kalemlerini sıvılten Sultanahmet
Yıldızlar çiziyordu gecenin bağrına.
Ve anason kokulu yeni güne
Kadeh kaldırıyordu Kumkapı.
Ata'mı görüyorum kucaklarında.
Anadolu'nun karlı dağlarından,
Boğaziçi'ndeki yatağına uzanı vermiş.
Buğulu gözleri Anadolu yakasına takılmıştı
Destansı ömrü Dolmabahçe'ye.
İstanbul bana gel dedi.
Beylerbeyi ayaklarının üzerinde zıplayıp,
Ortaköy'ün suya değen eteklerini toplarken,
gökyüzünün beline sarıldım.
Gönlüme yük olan, dünyanın en güzel şehri,
Bulanık akşamların en dalgın,
İçi içine sığmayan en çılgın sevgili
Kız Kulesi öpücük kondururken yanağına,
Yine yalnız koydun beni.
Ben yine, yosun kokulu lodoslara bırakıp kendimi,
Marmara'nın sularına döküleceğim gölgene sarılıp.

Müzeyyen Atvur

Olağanüstü

Doğu Anadolu'da yaşam,
Sevmekmiş dağları.
Ovaya usulca yanaşıp,
Murat Nehri'nin saçaklarına tutunan,
Yoksul bir köye yârenlik etmekmiş bilmezdim.
Bilmezdim üşüyen kar tanelerinin,
Dudaklarımda ısınacağını.
Bir kardeleni ince belinden tutup
Boynu bükük dansa kaldıracığımı.
Gün bembeyaz doğarken,
Don vurur parmaklarına
Saçlarımda soluklanan,
Rüzgârları dağıtırdı bir zaman.
Mevsim,
Beyazı dokumakmış kar ipliklerinde.
Telgraf tellerine düğüm atmamış
İmkânsız aşkları.
Kış uykusuna yatırmamış hasretimi.
Güneşin avazı çıktığı kadar bağırıldığını
Duymamakmış.
Vurgun yemekmiş
Gökyüzünün harmanında,
Yalnız bir çoban yıldızından.
Doğu Anadolu'da yaşam özlemdir.
Başiboş bulutların yakasına,
Telli bir uçurtma takmayı özledim.
Köyün dizlerine kadar eğilen,
Sis bulutlarını deniz yapıyorum.
Kalaşnikof seslerini,
Ödünç veriyorum balıkçı motorlarına.
Fırçamı batırıp kar gölüne
Kargaları boyadım bir bir beyaza.
Ben bütün bunları yaparken,
Sen kaçınıcı kilometresinde sin bensizliğin
Bilmiyorum.
Bildiğim bir şey var,
Romatizmalarım ılık çalmadan
Yün fanılamı giyeceğim.
Gözlerinin mahzenine inerek,
Yoruluncaya dek,
Kurşuni bakışlarına
Kürek çekeceğim.

Müzeyyen Atvur

A Time to Talk

When a friend calls to me from the road
And slows his horse to a meaning walk,
I don't stand still and look around
On all the hills I haven't hoed,
And shout from where I am, 'What is it?'
No, not as there is a time talk.
I thrust my hoe in the mellow ground,
Blade-end up and five feet tall,
And plod: I go up to the stone wall
For a friendly visit.

Robert Frost

Konuşma Zamanı

Bir dost yoldan bana seslenince
Ve yavaşlatınca atını manidar adımlarla,
Durup bakınmam etrafıma öylece
Henüz el sürmediğim yamaçlara,
Olduğum yerden bağırمام “Ne var?” diye
Hayır, hiç konuşma zamanı değilse de
Bıçağı üzerinde ve bir buçuk metre boyu
Kazmamı saplayıp yumuşacık toprağa,
Ağırca yürürüm taş duvara doğru
Dostça bir ziyarette bulunmaya.

Çeviren: Serkan Doğın

EYLÜL'ÜN ARDINDAN

Eylül bir kez daha
etekleriyle süpürüp yaprakları
çekip gidiyor işte.
ekimi ve kasımı da peşine takacağı kesin.

Biz yine bakakalacağız arkalarından.
Burnumuzda
geçmiş baharlardan kalan çiçek kokuları,
aklımız,
şubat soğukunda çıplak ayaklarıyla
yanmayacak sobanın başında
pişmeyecek aş bekleyen çocuklarda.

Şiirler: İsa Hacıhasanoğlu

RÜZGÂR KANATLI HAYAT

Rüzgâr kanatlı bir ata benziyor hayat.
Bizse terkisindeyiz o atın
Bir elimizle tutunmaya çalışırken
sağsında,
uzatıyoruz diğerini yelelerine.
Ha tuttuk, ha tutacağız.

Yelelerine sımsıkı sarılıp
boynuna yattığımızı düşünün
Çocuklar.
Uçsuz bucaksız ovalarda
ve başı dumanlı dağlarda,
dört nala koşuğumuzu düşleyin.
İşte o gün,
hep birlikte
ve tepeden tırnağa
ve bir daha durmamak üzere
o atı şaha kaldıracamız.

Alp ALTUNDAL

ARTHUR SCHOPENHAUER'UN ALTIN SİKKESİ

Her akşam Frankfurt'ta
İngiliz subaylarının toplandığı
Bir restoran olan Englischer Hof'a giderdi

A r t h u r S c h o p e n h a u e r .

Her zamanki masasına oturur,
Yemeğini sipariş eder ve yemekten önce
Bir tek altın sikke koyardı önüne.

Tek başına yedi yemeğini.
Yakındaki masalardaki subayları dinlerdi.
Ve yemeğin sonunda,
Geri alırdı bıraktığı parayı.

Geceler boyu.. Yıllar boyu..
Sonunda bir garson cesaretini toplayıp sordu:
“Efendim, bunu neden yapıyorsunuz?”

S c h o p e n h a u e r ' i n c e v a b ı
Nüktedan olduğu kadar ibret doluydu:—
“Bu kendimle girdiğim bir bahis.”

“Bu beyler atlar, kadınlar
Veya köpekler dışında bir şey tartıştıkları gün
Bu parayı derhâl kiliseye bağışlayacağım.”

Volkan HACIOĞLU

EZRA POUND VENEDİK'TE, 1963

Ah'lar köprüsünün üzerinde değil,
Adını Lord Byron'dan aldığı söylenen.
İdam mahkûmlarının geçerken
İç çekişlerinin duyulduğu karanlık dehliz.
Bir yolun kenarında durmuş yalnızlığı
Natüralizm ile Süpernatüralizm arasında
Derin bir ifadesi var yüzünün, —
Doktor Johnson'un ölüm maskından soğuk.
Durup bakmanın diyalektiği olabilir
Geçip gitmenin skolâstiğine karşı
Antikite devrinden bir şairin heykeli

Boynunda gelişigüzel duran kaşkolü
Ve üzerindeki paltoyu dikkate almazsak.
Venedik bir şehir sayılmaz aslında
Olsa olsa bir gladyatörün ölüm kalım ânı
Fotoğrafa bakanların görüp görecekları
Tek hakikat, tek perspektif, tek kontur.
Bir karanlığın kıyısında durmuş tenhalığı
Lucretius ile Dante arasında
Derin bir nefesi var sessizliğinin, —
Biraz Evrenin Yapısı, biraz İlâhî Komedyâ.
Büyük adamlar kartallara benzer,
Diyor mahşerin filozofu Arthur Schopenhauer..
Ah'lar köprüsünün üzerinde değil,
Yüce bir ıssızlıkta mevzilenir kalpleri.

Volkan HACIOĞLU

bunları odama sen mi getirdin?

odamda balıklar ve geceleri
gölgeleri uçuşuyor yunusların
derin uykulara uyur uyumaz
gülümsemesi morino balıklarının

odamda çiçekler ve geceleri
kokuları uçuşuyor mimozaların
derin uykulara uyur uyumaz
şarkıları beyaz zambakların

Şiirler: Levent Karataş

Piyano Fabrikaları

iyi yıldızlar

umutlar ve umutları olunca
sözcükler

ayrılıkları olunca, ah!
hayallerin

hatırları ve hatıraları saçılınca
odalara,
kavanozda ve öylece
gülümseyen güllerin

ilk gençliğinin iki kere çekilmiş
fotoğraflarını gösterince
berber turgut bey-

sevinçler ve sevinç olunca
öyle

kuşları ve yıldızları hatırlayınca
yeniden

yeniden ve eskisi gibi
başlayınca kayıtsızlığı
herbi'seyin

dalıp tramvaylı caddelerinde
uyanınca istanbul'un

soylu gülümsemelerini
saklayınca utangaçlığında

filmlerinde ağlayınca
güzel sevgi sahnelerinin

şimdiki şeylerle bakınca olanlara...

tuhaf

ve biliyorum ki;

hâlâ seviyoruz birbirimizi...

AŞK DERDİ

Bir ipek gerginliği ve
Yaz kuşatması altındaysa,
Daha sıcak akar kan,
Yanardağ gibi kaynar ten,
Sayıklamaya başlar otlar,
Çiçekler rüya hâlinindedir.

Durmadan öter yavru sığırcık,
Amuda kalkmış ağaçlarda aklını.
Tatlı tanıdık geveze bir sızı,
Uç verir yine bir yerlerden.
Bir bataklık gibi iniler,
İçine girip kaybolmak ister
Arzuyu içinde gerinen beden.

Resim: Hasan Çelikkol

XII- SARI BİR ÇINLAYIŞLA GELİRDİ EYLÜL

Sarı bir çınlayışla gelirdi eylül,
Uzatırdı başını çocukça balkonlara.
Çılgın ötüşlere hazırlanırdı
Yusufçuk kuşu.

Yaprak solar, o gülüşün güzel sırrı
Titreşirdi renkler arasında.
Bir sokak rastlantıyla ırmağa iner,
Bir serçeyi çığlık çığlığa arardı ud.
Ve gökten dal gibi uzanırdı
Şu alımlı gri bulut.

Eylül, şarabın demlendiği vakit,
İlk heyecanları anımsatır.
Ömür, suda dalgalarla boğuşan kayık,
Eski günlerin koynunda kalır.

Eylül, gün geçtikçe
Çocukluğun rengini alır.

Çocukluk, bir sabır taşı
Gizli çıplaklığımız bizim.

Şiirler: Metin Cengiz

Dünyayı Dünya Yapan Gölgeler

TUTUŞTURSAM GÜLÜN ATEŞİYLE ALEVİMİ

Kızıla boyasın gelincikler önemsiz otları, büyüün mavi ateş

Öğrensem ata binmesini önce, çünkü aşk kanlı, yol uzun

Şiir mi: Keçi otlamış otlamış, şimdi taşta geviş getirir gibi
Uzaklaş diyorum iç sızıma, uzun tüylü bacaklarınla
Meryem Ana'dan yadigâr gürbüz kadim giysili omcalar

Tarihini tutuştur buğdayın, anımsat toprağa aşklarını
Kızıla boyasın gelincikler önemsiz otları, büyüün mavi ateş

Yıldızlı böğürtlenler ve yabani yulafarla taçyaprakları

Tutuştursam gülün ateşiyle çubuğumu, kısaltsam hatıraları
Açılrsa ansızın bedenimde uyuyan zehirli kırmızı gül

Öğrensem ata binmesini önce, çünkü aşk kanlı, yol uzun

Dudaklarından yüreğine kadar ay ışığı ve rayiha--

Bereketlendirsem bedenini, bir şeftali buğusu her gece
İpekli saten göğüslerinin direnci ve zarafeti
Sarıyı yeryüzü, buğday başağından ve kızlardan öğrense

Becerikli bir çiftçidir yaz ama hasadı çokça güz yapar

Uykusu gibidir kör bir atın, yaz aylarının kalkıp gidişi

Örtündüğünde beni, bir yaşam çıkar ortaya ballı meyveleriyle
Bakırdan bir hançer, zorba, yol kavşağında, göksel

Doldur karnına sevincini, bahçeye indir emektar sandalı

Üç mahmur hevenk, üç sarıasma kuşu bağı gibi incili

Musa Öz

KIRIK DALLAR

Kırık dalları da öğretelim kuşlara
Beni sana bölen kuşlara
Çırasız bir akşam kızılığında

Söndürmeyin içimde yanan ateşi
Ellerim güneşe durdu, gözlerim ipince
Gülümsemeyi yeşerten çocukları sevdikçe

Topraktan geçelim, sudan geçelim
Kendimizden ne kalırsa geriye
Yol aksanlı d-ünümüz olur yarın bir gün

Bu yaşadığım hayal değil
Bu yorgunluk, bu kırgınlık
Kendimi buldum dışlanmayan sularda
Kırık dalları da öğretelim kuşlara

Rıdvan Yıldız

Ekim 2025

ŞİİRDE ANLAM KATMANLARINA DAİR

Bir hususu vurgulamam ya da ona dikkat çekmem lazım. Çünkü yeterince anlaşıldığını düşünmüyorum. Şiirimde bir yıldız anlatırken "Büyük bir yıldız kümesinde dahi herkes bilmeli farkını" derkenki ifade şiiri bilenlerce açık. (Özgünlükle parlamak, parlaklığı en yüksek olmak) Ancak "Bir ayın arzuları ne peki? Bulutlar kendine yoldaş olsun ama kapatmasın önünü" derken umarım bir ay var da bulutlar önünü kapamasın diye anlamıyorsunuz. Şair büsbütün açıklamak zorunda değil lâkin şiirlerim hakkında fikir vermesi için söylüyorum: Ay kadar parlak olsan ve karanlıkta aydınlatsan dahi bulut gibi yoldaşlar gerek, önünü açan, hatta çok kar ve yer yer çok yağmur misali durumlarda bile... Ayın ufkunu örtmemesi lazım onların. Yani kişiyle yakınında ve uzağında olunası mesafeyi iyi ayarlamaları, gibi gibi...

Şiirin iyisi, güçlü vurgular kadar; yeterince yetkin, kendini geliştiren kişilerin farklı farklı anlamlar üretebildikleri, birçok insanın kendini o mısralarda bulduğu şiirdir. Sözgelimi Orhan Veli "Deli eder insanı bu dünya, bu koku, bu yıldızlar, bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç" derken elbette bilinçaltında sadece o ağacı kastetmiyordu. Öyle olsaydı bu şiir bize geçmezdi. Garip önsözünde bu gayet reel görünen durumların aslında gerçeküstü yanlarının olabileceğini açıklamaya çalışmıştır. Bence burada her şeyiyle kendini hayatına, sanatına veren, bu yüzden baştan aşağı çiçeklenen ancak diğer insanlarca deliliğe yakın görülen bir hâl vardır. Başka çıkarımlar da yapılabilir. Yapılmalıdır. Şair ve nitelikli okur bunu önce içinden bilir. Kendi diline dahi çevirmesi yani başka kelimelerle anlatması da her zaman kolay olmayabilir. O yüzden şiir kendi diline dahi çevrilemez demek, şiir için yer yer en güzel tanımlardan biri olmaktadır.

Bu anlam katmanlarını açabilmek için şairle bir ölçüde aynı hayat çizgisinde bulunmak, çağrışımların gücünü ve çeşitliliğini kavrayabilmek için o hayatı bir derece deneyimlemek gerekir. Misal, karşılıksız aşkı tatmayan biri nasıl o aşk şiirini anlarsın ki... Karşılık beklemeyen, çıkarsız aşkı tatmayan, bunun getirdiği hasreti, olgunluğu hatta mutluluğu bilmeyen, önünde en muhteşem aşk şiiri de olsa onu anlamayacak, yeterince yorumlayamayacaktır. İlhan Berk "Zor olan şiirin hayatını yaşamaktır" diyor. Şiir yazmak kadar şiiri anlamak için de hayattaki deneyimler, fedakârlıklar bir gerekliliktir... küçük İskender'in Varlık'taki Rimbaud Akademisi'nde unutmadığım sözlerinden biri "Bugün iki yumurta kıramayan, çiçek çeşitlerini ayırt edemeyen kişilerin şiir yazdığı" tespiti idi. Sanal dünyanın içine doğan, her şeyi hazır bulan, yeterince aramayan nesilde elbette iyi şair olmak kolay olamayacaktır.

Şiir en kolay ve çok yazılır görünen ancak o nispette de başarı ölçütünün yüksek olduğu bir alan. Bununla paralel, dillerin türetilen kelimeleri de gramer imkânları da sonsuz. "Evelsi, üvercinka 'gece renkli bir At'la sevişir hero' Beyaz kargalarlı, aykırı düşüncelerdir" gibi misaller akla geliyor... Kişi duygu yoğunluğu, fikir teatisi, önsözleri, arzularını kaynaştırıp bize bir insan ve evren bütünlüğünü estetik ölçüde sunabildiği takdirde anlam katmanlarını çoğaltacak ve başarılı olacaktır. Bunun için kültürlü olmak kadar zaman zaman izole, zaman zaman da toplumun içinde yaşamak gerekecektir. Ve bir şair şiirini yazıldığı halde bırakmamalı, zaman içinde edindiği yeni hâlleri ve dil gelişkinliğini şiirine uygulayabilmelidir. Sonuçta bir kutsal kitap örneği direkt söylenen ve değişmeyen bir metin olamaz şiir. Bunun için o şiiri sanki okur ya da seslendiren biri gözüyle görüp tekrar tekrar şiirini düzenlemeli. Ta ki şiirini baştan sona okuyup, seslendirerek tatmin olana kadar... Ki o bile seneler sonraki bir değişiklik için aralık kapı, pencere bırakabilir.

Zira şiir; sonsuz varış, sonsuz iyilik, sonsuz estetik...

Mücahit Aygören

Çingiraklı Sokak Şiir Gazetesi 35. Sayı Kasım 2025/

Yazılış: 2 Şubat 2024/ Gecenin İlk Saatleri

365/365
2025
A NEW JOURNEY BEGINS
6

2023 changed me.
2024 broke me.
2025 opened my eyes
2026, I'm coming back